

‘Bied plaats aan doktersassistent

Huisartsen klagen over een tekort aan doktersassistenten, maar ze hebben dat tekort aan zichzelf te wijten. Dat stelt Teus Dorresteyn, al bijna dertig jaar huisarts in Ederveen. “Een goed opgeleide doktersassistent is goud waard. Het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om hun opleiding te faciliteren.”

In de praktijk van Dorresteyn is altijd een stagiaire aanwezig die opgeleid wordt tot doktersassistent. “Toen ik dertig jaar geleden begon, had ik een praktijk alleen. Ook toen al had ik regelmatig een stagiaire in de praktijk. We zijn als praktijk uitgesproken opleidings-minded: mijn duo-maat en ik hebben sinds 1998 bijna veertig huisartsen in opleiding begeleid en driemaal een physician assistant. Daarnaast is permanent een coassistent in onze praktijk aanwezig.”

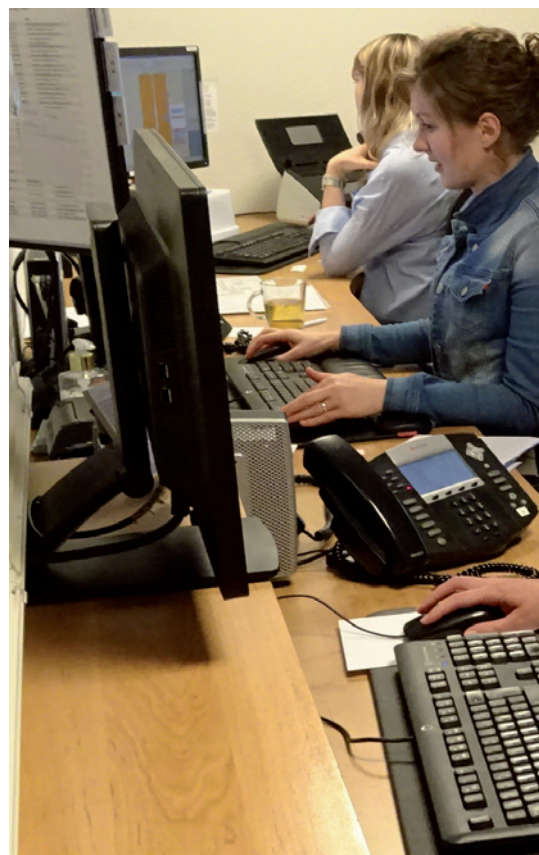
De praktijk telt negen doktersassistenten, van wie de meeste parttime werken. Op dit moment loopt Anja Pasterkamp stage in de praktijk. Ze heeft in de thuiszorg gewerkt en doet nu een derde leerweg-opleiding. Daarbij hoort een stage van een jaar in de huisartspraktijk. Dorresteyn: “Er is ook een mbo-opleiding tot doktersassistent. Daar lopen de studenten meerdere relatief korte stages. Wij vinden lange stages prettig. Die komen de continuïteit en de kwaliteit ten goede. Voor de stagiaire is het ook fijn om langere tijd op één plek te werken.”

Welkom

Pasterkamp is in november met haar stage gestart. “Ik draai inmiddels mee met de telefoondienst en doe alle medisch-technische handelingen: oren uitspuiten, wratten aanstippen, injecties. Als ik iets lastig vind, vraag ik hulp bij mijn begeleider. Dat is vooral bij administratieve zaken, zoals het uitdraaien van een brief voor de verzekering. Dan mis ik de routine nog.”

Ze voelt zich welkom in de praktijk: “Ik merk dat de medewerkers gewend zijn om mensen op te leiden en ook dat ze gewend zijn aan verschillende gezichten. De doktersassistenten weten waar je mee bezig bent en welke eisen je opleiding stelt. Dat werkt erg prettig.” Ze is blij dat ze de overstap gemaakt heeft: “Doktersassistent is een mooi beroep. Onderschat ook. Er komt veel meer bij kijken dan mensen beseffen. Ik vind vooral het contact met de patiënten waardevol.”

Het kost veel tijd om een stagiaire te begeleiden: dat is een veelgehoord argument om geen stagiaire tot de prak-

tijk toe te laten. Hoe ervaren de begeleidende doktersassistenten in de praktijk van Dorresteyn dat? “In het begin doe je een tijdsinvestering”, zegt Berthine Bronkhorst. “Je moet het computersysteem uitleggen. De eerste weken zitten we samen achter de computer. Daarna doet de stagiaire steeds meer zelf. Dat gaat stap voor stap. Anja doet het werk nu geheel zelfstandig, uiteraard onder onze supervisie. Dan win je de tijd die je geïnvesteerd hebt terug.” Dorresteyn: “Als huisarts heb ik eigenlijk geen bemoeienis met de stagiaires. De doktersassistenten doen de begeleiding zelf. Het verloopt soepel.”

Voor het uitkiezen

Dorresteyn heeft nog nooit verlegen gezeten om een doktersassistent. Komt dat omdat de stagiaires na afloop van hun opleiding in dienst treden? “Dat

Waarschuwing

Huisartsen in vijf van de 28 arbeidsmarktregio's verwachten vaker dan gemiddeld tekorten aan huisartsen, doktersassistenten en praktijkondersteuners.

Dit blijkt uit het plan van aanpak naar aanleiding van het onderzoek ‘Balans in vraag en aanbod in de huisartsenzorg’, dat VWS-minister Bruno Bruins in april naar de Tweede Kamer stuurde. De Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten (NVDA) waarschuwt al jaren voor een tekort, onder meer op basis van een onderzoek van Nivel en Prismant uit 2018.

in opleiding'

Vooraan op de foto: doktersassistente Berthine Bronkhorst (links) en stagiaire Anja Pasterkamp.

gebeurt lang niet altijd", zegt hij. "We hebben zelf een goede ploeg waarin weinig verloop is. Maar als we iemand nodig hebben, hebben we het inderdaad voor het uitkiezen."

Het is waarschijnlijk niet de enige reden dat de praktijk geen tekorten kent: "Ik heb een hekel aan het krapte-model. Dat wil zeggen: ik heb liever iemand een dag te veel in dienst dan dat ik tekortkom. Daarom kunnen we als praktijk regelmatig assistenten detacheren als een andere praktijk te maken heeft met ziekte. Ook vakanties en zwangerschapsverlof vangen we gemakkelijk zelf op."

De teamleden - huisartsen én assistenten - doen regelmatig iets samen: een uitje of een Sinterklaasviering bijvoorbeeld. Dat versterkt de saamhorigheid,

benadrukt Dorresteyn. "Op je doktersassistenten moet je zuinig zijn. Ze nemen je veel werk uit handen, ook op het gebied van administratie en de financiën. Bovendien zijn ze het gezicht van je praktijk."

Investeren loont

Bedoelt Dorresteyn dat andere praktijken het aan zichzelf te wijten hebben dat ze niet genoeg personeel kunnen vinden? "Dat bedoel ik zeker! Huisartsen voeren altijd als argument aan dat ze te weinig ruimte of tijd hebben. Maar wat je investeert, krijg je ook terug."

Het is misschien een kwestie van mindset. Bronkhorst: "Kijk als praktijk naar wat bij je past. Wij hebben een complexe praktijk met verschillende specialisaties. Daar past een lange stage

bij, omdat het tijd kost om alles onder de knie te krijgen. Heb je een kleine praktijk en ben je weinig flexibel? Dan is het misschien handig om een korte mbo-stage te faciliteren. Heb je weinig ruimte? Kijk dan naar je bezetting per dag."

"Denk in mogelijkheden", vult Dorresteyn aan. "Wij vergaderen in een verbouwd winkelpand naast de praktijk, omdat we weinig ruimte hebben. Waar een wil is, is een weg." En dat is nodig, benadrukt hij: "Een goed opgeleide doktersassistent is goud waard. Dus moeten we er met zijn allen voor zorgen dat we de opleiding waarborgen."

35 vergeefse telefoontjes

Doktersassistenten in opleiding hebben niet zelden moeite een stageplaats te vinden. Dorresteyn: "Ik weet dat het ROC West-Brabant bijvoorbeeld nog niet de helft van de opleidingscapaciteit kan vullen wegens een tekort aan stageplaatsen." Pasterkamp: "Ik heb 35 praktijken moeten bellen voordat ik hier terecht kon. Hetzelfde verhaal hoor ik van medestudenten." Dorresteyn: "Ik roep mijn collega's daarom op vanuit

*'Praktijken
hebben tekort aan
zichzelf te wijten'*

het positieve te denken en de uitdaging aan te gaan. Bied assistenten in opleiding structureel een stageplaats en wees schaarste zo voor." <<

Tekst: Masja de Ree